

31. Ústavní soud je toho názoru, že v projednávané věci bylo úkolem soudů zohlednit vázanost dítěte (stěžovatelky) jednotlivými ujednáními smlouvy o přepravě, míru jeho zavinění při porušení této smlouvy a chránit zájem dítěte, aby do dospělosti nevstupovalo se závazky, jimž nemůže dostát. To může vést i k závěru, že řídicí zájem dítěte bude nejlépe ochráněn tak, že se uplatní spoluodpovědnost jeho rodičů za dluhy vzniklé z jízd načerno. Pokud tedy nezletilé dítě není fakticky schopno splnit své povinnosti z přepravní smlouvy a není pro svoji nedostatečnou duševní vyzrálost schopno posoudit následky své jízdy načerno, v soukromoprávní rovině nic nebrání přenosu odpovědnosti za placení na jeho rodiče či jiného zákonného zástupce. V projednávaném případě tedy okresní soud pochybil, pokud se těmito skutečnostmi nezabýval a nezvažoval, zda lze právní předpisy vyložit způsobem, který by efektivně naplnil nejlepší zájem tehdy nezletilé stěžovatelky. Tím se dopustil porušení stěžovatelčinych práv zaručených čl. 11 odst. 1 Listiny a také druhou větou čl. 32 odst. 1 ve spojení s čl. 4 odst. 4 Listiny.

32. Z těchto důvodů přistoupil Ústavní soud ke zrušení platebních rozkazů uvedených v záhlaví této stížnosti. V dalším řízení bude povinností okresního soudu, aby řízení o žalobách vedlejší účastnice spojil a věc opětovně projednal při respektování práva stěžovatelky jednat před soudem, a to buď samostatně, nebo prostřednictvím jejího zástupce.

V. Závěr

33. I pokud obecné soudy dospějí k závěru, že nezletilé dítě bylo způsobilé uzavřít smlouvu o přepravě osob, musí se zabývat tím, zda takové dítě zavinilo porušení povinnosti zaplatit stanovené jízdné a zda si mohlo být vědomo důsledků spojených s jeho nezaplacením, tedy povinnosti zaplatit přírážku k jízděmu či hradit náklady řízení o zaplacení této částky. Obecné soudy též musí při svém rozhodování chránit zájem dítěte, aby do dospělosti nevstupovalo se závazky, jež mohou mít rdousící efekt.

34. V projednávaném případě obecné soudy tyto principy nezohlednily, a porušily tak základní práva stěžovatelky na spravedlivý proces, na ochranu vlastnictví a na zvláštní ochranu dětí a mladistvých. Z toho důvodu tedy Ústavní soud podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti vyhověl a podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu zrušil platební rozkazy Okresního soudu v Pardubicích č. j.